

ONTDEK, ONDERZOEK EN BELEEF DE WATERLOOP EN ZIJN OMGEVING IN EIGEN STREEK MET DE MILIEUBOOT

Aan dek

ervaar je de waterweg, het leven en de natuur op en rond het water. Je situeert de rivier of het kanaal in zijn bekken en stroomgebied. Je ontdekt de rol die de waterweg vervult voor natuur en maatschappij. Je kijkt 'door een milieubrill' naar de activiteiten op en langs het water. Welke impact hebben deze activiteiten op het watersysteem en het klimaat? Welke maatregelen worden genomen om het milieu te beschermen? Hoe sterk wordt er ingezet op scheepvaart? Krijgt de waterloop voldoende ruimte? Is er voldoende natte natuur die Vlaanderen weerbaar maakt tegen klimaatverandering? Wat zijn de uitdagingen en hoe worden ze aangepakt? Waarom kiezen voor integraal waterbeheer?

In het laboratorium

onderzoek je de waterkwaliteit van de waterweg waarop je vaart. Laten de waterloop en zijn omgeving voldoende biodiversiteit toe? Welke indicaties geven waterdierpjes over de kwaliteit van hun leefomgeving? Je meet de opgeloste zuurstof in het water en gaat op zoek naar mogelijke afvalstoffen. De gemeten waarden toets je af aan de normen die gelden voor de waterweg.

In het ruim

ga je met opdrachten en educatief materiaal op zoek naar antwoorden. Wat zijn de gevolgen van watervervuiling? Hoe kan ook jij een steentje bijdragen voor verbetering? Hoe werkt een rioolwaterzuiveringsinstallatie? Hoe beïnvloedt de klimaatverandering ons watersysteem? Wat kan ook jij doen om klimaatverandering tegen te gaan? Hoe kunnen we ons aanpassen aan een veranderend klimaat?

WAAR VAART DE MILIEUBOOT?

De **Dender** stroomt meanderend door het landschap en doorkruist stadscentra, natuurgebieden, landbouwzones en bedrijfsterreinen. Dankzij de verbeterde waterkwaliteit is het er aangenaam vertoeven voor vissers, wandelaars, fietsers en kajakkers. De Dendersteden omarmen hun groenblauwe rivier. Maar bij veel en aanhoudende neerslag bedreigt deze onstuimige regenrivier de bebouwde zones op de oevers. Het oplossen van dat probleem vormt een grote uitdaging. Beroepsvaart kan enkel tussen Aalst en Dendermonde.

De Schelde is één van de drukste waterwegen in Europa. De **Zeeschelde** is het tijgevoelige deel van de Schelde in Vlaanderen. Het is een uitgestrekt zoet- en brakwater getijdengebied met slikken en schorren, uniek in Europa. Met het Sigmaplan worden gecontroleerde overstromingsgebieden aangelegd om Vlaanderen te beschermen tegen wateroverlast. De Sigmagebieden bieden niet enkel meer veiligheid, maar laten ook de ontwikkeling van waardevolle natte natuur en recreatie toe. Ze zijn een belangrijke bondgenoot in de strijd tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

De **Gentse binnenwateren** kenmerken de Gentse binnenstad. Ze verkoelen de verharde stedelijke omgeving tijdens warme zomerdagen. Om de stad in regenperiodes te beschermen tegen wateroverlast worden keersluizen en de Ringvaart rond Gent ingeschakeld, om toestromend water vanuit de Schelde en de Leie weg te leiden via het Kanaal Gent-Oostende, het Kanaal Gent-Terneuzen en de Zeeschelde.

Van aan de bron in Frankrijk tot aan de sluis van Merelbeke spreken we van de **Boven-Schelde**. In het kader van het binnenvaartproject Seine Schelde Vlaanderen ondergaat de Boven-Schelde een geleidelijke aanpassing voor schepen tot 4500 ton. Ook de stuwen werden vernieuwd. Vispassages aan de stuwen laten migrerende vissoorten toe hun tocht

verder te zetten. De Boven-Schelde is ook landschappelijk en recreatief van groot belang. Zullen de afgesneden meanders opnieuw aangesloten worden aan de rivier nu de waterkwaliteit beter is?

Het **Kanaal Bossuit-Kortrijk** verbindt de Boven-Schelde met de Leie en wordt gevoed met Scheldewater. Tussen Kortrijk en Zwevegem is het kanaal vandaag enkel toegankelijk voor kleine schepen. Ook hier wordt in het kader van het binnenvaartproject Seine Schelde Vlaanderen bekeken of het kanaal aangepast kan worden om grotere schepen toe te laten. Belangrijk is wel dat de waterkwaliteit goed blijft. Niet alleen omdat van het water uit het kanaal drinkwater wordt gemaakt, maar ook om de natuur, het landschap en de recreatie alle kansen te geven.

2024

Vaarweg	Vanuit ...	Wanneer
Dender en Zeeschelde	Aalst Dendermonde	04/09 → 20/09
Zeeschelde	Dendermonde Temse Rupelmonde Antwerpen	21/09 → 25/10

2025

Vaarweg	Vanuit ...	Wanneer
Zeeschelde	Antwerpen Temse Dendermonde Schellebelle	24/02 → 30/03
Gentse binnenwateren	Gent	31/03 → 04/05
Boven-Schelde	Oudenaarde	05/05 → 23/05
Kanaal Bossuit-Kortrijk	Bossuit Zwevegem	24/05 → 13/06

Volledige vaarkalender op www.milieuboot.be

DOELGROEPEN

Op schooldagen verwelkomen we

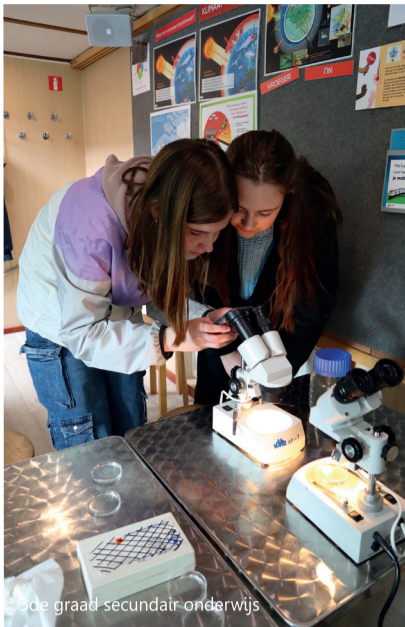
- 3de graad lager onderwijs
- 1ste graad secundair onderwijs
- studenten lerarenopleiding

Leerlingen van de 3de graad secundair onderwijs kunnen in kleinere groep aan boord van de milieuboot onderzoek doen in het kader van onderzoekscompetenties of een STEM-project.

Als er nog plaatsen beschikbaar zijn kunnen ook 2de graad lager onderwijs en 2de graad secundair onderwijs deelnemen. Het programma wordt aangepast aan het niveau van de leerlingen.

Een educatieve milieuboottocht draagt bij aan de **onderwijsdoelen**.

De Milieuboot is een MOS-Schakel. Meer info op www.mosvlaanderen.be.

Onderzoek en beleef onze waterlopen!

Samen voor een duurzame toekomst, meer biodiversiteit en zorg voor het milieu!

Het **lespakket Op Sleeptouw** met themabladen over water en waterlopen helpt je bij de voorbereiding van de milieuboottocht.

INFO EN INSCHRIJVEN

Een tocht duurt **3 uur**.
9.00 - 12.00 u. | 13.00 - 16.00 u.

60 deelnemers per tocht

Deelnameprijs:

- jongeren tot 18 jaar: € 4
- volwassenen: € 8
- per 25 leerlingen
1 begeleider gratis

www.milieuboot.be

Het project Educatieve Milieuboottochten wordt gesteund door het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid.

Foto's en afbeeldingen: © De Milieuboot vzw. De folder is gedrukt op milieuvriendelijk papier.

Een milieuboottocht dompelt je onder in de wereld van de waterlopen en hun omgeving. Ervaren en beleven staan centraal. Op een interactieve manier leer je over waterkwaliteit, watergebruik, biodiversiteit, klimaatverandering en duurzame ontwikkeling.

Je kan **inschrijven** via www.milieuboot.be.

Wil je de tocht combineren met een andere activiteit? Bekijk dan de **Tips voor Milieutrips** op onze website.

Wist je dat je ook kan meevaren met je vereniging, organisatie, milieuraad, familie of vrienden. Dat kan in het weekend en op woensdagnamiddag.

De Milieuboot vzw
053 72 94 20
info@milieuboot.be

DEPARTEMENT
OMGEVING

Volg ons op

EDUCATIEVE MILIEUBOOTTOCHTEN 2024 - 2025

